

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 263/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Schmidlom, Záhorácka 11/A, Malacky, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 63/2017 z 9. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 63/2017 z 9. apríla 2018 (ďalej len „namietané uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 Tk 2/2014 z 27. mája 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Sťažovateľ bol uznaný vinným z uvedených trestných činov na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase od 12. januára 2014 od 23.05 h do 13. januára 2014 do 00.15 h v obci [REDAKOVANÉ] v úmysle kradnúť spoločne neoprávnene vnikli do obydlia poškodenej nebohej [REDAKOVANÉ] tým spôsobom, že preskočili oplotenie rodinného domu a po vniknutí na pozemok vylomili vchodové dvere garáže, z ktorej odcudzili 2 kusy voľných stočených elektrických káblov čiernej farby v celkovej dĺžke 50 – 60 m a 1 kus nezistenej dĺžky, následne vylomili petlicový zámok na vchodových dverách šopy, z ktorej odcudzili 1 kus elektrického kábla v dĺžke 15 – 20 m tak, že ho odstrihli z kosačky, a následne sa rozhodli násilným spôsobom vniknúť aj do rodinného domu, a to tým spôsobom, že vykoplí vchodové dvere a vošli dnu. Ako prvý vošiel sťažovateľ, ktorý po tom, ako v chodbe domu zbadal oproti sebe stojacu poškodenú [REDAKOVANÉ], niekoľkokrát ju päsťami silno udrel do oblasti tváre, následkom čoho poškodená spadla na zem a zostala nehybne ležať na chrbte, obvinení sa zatiaľ letmo porozhliadli po dome, sťažovateľ zo stolíka na chodbe, pri ktorom poškodená ležala, odcudzil mobilný telefón zn. MAXCOM MM 460 spolu so SIM kartou Orange a vzápätí na to, ako videl, že poškodená dvihnutím hlavy a podopretým predlaktím urobila pohyb naznačujúci, že by chcela vstať, podišiel k nej a opakovane ju päsťami silno udieral do oblasti tváre, pričom v ďalšom

obvinených vyrušilo zaregistrovanie po ceste popri dome prechádzajúceho služobného vozidla polície, v dôsledku čoho sa zľakli a z domu ušli. V dôsledku fyzického útoku sťažovateľa poškodená utrpela mnohopočetné poranenia (konkrétne poranenia sú uvedené v rozsudku okresného súdu, pozn.), na následky ktorých zranení poškodená [REDAKOVANÉ] krátko po úteku obvinených v dôsledku úrazovo krvácavého šoku zomrela.

Sťažovateľovi bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 a 2 Trestného zákona a § 117 ods. 1 a 3 Trestného zákona.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 To 132/2016 z 10. mája 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d) a 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľovi uložil podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 a § 117 ods. 1 a 3 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Krajský súd tiež zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Malacky sp. zn. 1 T 107/2014 z 25. marca 2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň krajský súd zamietol odvolanie sťažovateľa podľa § 319 Trestného poriadku.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku, ktoré najvyšší súd odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že *«vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku prvostupňový súd uviedol, že sa stotožnil v plnom rozsahu s podanou obžalobou.*

... Podľa názoru OS BA I ako prvostupňového súdu, poškodená už v tomto okamihu nepredstavovala žiadnu prekážku pri uskutočňovaní krádeže a napriek tomu ju obžalovaný [REDAKOVANÉ] bil do hlavy a zranenia, ktoré jej spôsobil boli v príčinnej súvislosti s jej smrťou.

Ďalej prvostupňový súd uvádza, že mal za preukázané, že skutok sa stal tak, ako je popísaný vo výroku jeho rozsudku, spáchali ho obaja obžalovaní, ktorí svojím konaním naplnili zákonné znaky uvedených trestných činov z pohľadu objektívnej i subjektívnej stránky. Ďalej v otázke právnej kvalifikácie v odôvodnení svojho rozsudku prvostupňový súd iné skutočnosti a právne závery neuviedol.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie, ktoré okrem iného odôvodnil tým, že v predmetnej veci nebol už v prípravnom konaní riadne zistený skutkový stav, došlo k viacerým procesno-právnym pochybeniam a tieto napriek upozorneniam obhajoby, neboli odstránené. Napr. došlo k pribratiu znalcov do trestného konania pred vznesením obvinenia, nebola dodržaná lehota pri upovedomení k možnosti preštudovania vyšetrovacieho spisu, ktorý nebol kompletný a z technických dôvodov nebola obhajoba oboznámená s obrazovými a zvukovými dôkazmi. Ďalej boli v odvolaní vytykané nedostatky pri znaleckom dokazovaní, keď na hlavnom pojednávaní nedošlo k vysvetleniu skutkovej okolnosti, ktorá vyplýva z obhliadky miesta činu, a to, že krv poškodenej sa nachádza už na stenách, hneď pri vchodových dverách domu, čo do značnej miery spochybňuje popis skutku tak, ako je uvádzaný v obžalobe a v rozsudku. Nedostatky boli vytykané aj k hodnoteniu trasologickej stopy (odtlačok tenisky obž. ████████ v trasovisku krvi) na prahu dverí medzi predizbou a kuchyňou, čo svedčí o tom, že obidvaja obžalovaní boli po útoku na poškodenú ešte v jej dome a boli to práve oni, kto ju posadil do kresla, kde bola nájdená. Na odstránenie týchto rozporov bolo zo strany obhajoby navrhnuté pribratie do konania znalcov z príslušných odborov, ale tento návrh bol zamietnutý. Ako najvýznamnejšou odvolacou námietkou bolo spochybenie právnej kvalifikácie skutku ako trestného činu vraždy. Tu bolo opätovne poukázané na to, že skutok tak, ako sa stal mal byť právne kvalifikovaný ako trestný čin lúpeže podľa príslušnej kvalifikovanej skutkovej podstaty, teda najmä podľa § 188 ods. 3 písm. a) Tr. zákona.

Odvolačný súd (Krajský súd v Bratislave) v odôvodnení svojho rozsudku vo vzťahu ku skutkovým zisteniam uviedol, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné na rozhodnutie o obžalobnom návrhu v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. poriadku a tieto dôkazy aj správne jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach v zmysle § 2 ods. 12 Tr. poriadku vyhodnotil. Tiež odvolací súd skonštatoval, že sa podarilo preukázať priebeh skutkového deja ...

Podľa názoru obhajoby, už z takto zisteného skutkového deja možno jednoznačne usúdiť, že motívom fyzického napadnutia poškodenej zo strany sťažovateľa bola jej eliminácia, ale len do tej miery, aby mohli s druhým páchatel'om pokračovať v zmocnení sa ďalších vecí nachádzajúcich sa v dome. A teda sťažovateľ nekonal v žiadnom prípade v úmysle usmrtenia poškodenej. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam obhajoby týkajúcich sa priebehu skutkového deja (poukazom na trasologické stopy, krvné stopy, alebo akým spôsobom sa poškodená dostala do kresla) zaujal odvolací súd nesprávne stanovisko, keď tieto rozporné skutočnosti nepovažoval za podstatné. Práve naopak správne ustálenie skutku je dôležité pri jeho právnej kvalifikácii a neodstránenie všetkých pochybností má vážny dôsledok pre jeho právne posúdenie. K právnenému posúdeniu predmetného skutku sa odvolací súd stotožnil s právnym posúdením súdu prvého stupňa, ktorý predmetný skutok právne kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin vraždy a nie ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona, napriek tomu, že sťažovateľ nekonal v dome poškodenej v úmysle túto usmrtiť, ale použiť proti nej násilie s úmyslom zmocniť sa cudzej veci. Svoje rozhodnutie odvolací súd zdôvodnil nasledovne: Sťažovateľ napadol poškodenú dvakrát. Po prvom napadnutí poškodenej obidvaja odsúdení vošli do jej domu, kde si prisvojili jej veci. Podľa odvolacieho súdu páchatelia konali v úmysle získať majetkový prospech, ale nerátali s prítomnosťou poškodenej, ktorá ich mala prekvapiť. S týmto tvrdením odvolacieho súdu sťažovateľ nesúhlasil, lebo ods. ml. ██████████ mal vedomosť, že v rodinnom dome, do ktorého vnikli, poškodená trvalé býva. Táto skutočnosť jednoznačne potvrdzuje lúpežný motív. Ďalej odvolací súd uviedol, že poškodená sa začala preberať, keď pred domom prechádzalo vozidlo polície a to bol údajný dôvod ďalšieho útoku zo strany sťažovateľa. Ani s týmto tvrdením odvolacieho súdu sa nemožno stotožniť, lebo nevedel v tom čase, že vozidlo polície prešlo pred domom poškodenej. Dozvedel sa to až neskôr, od ods. ml. ██████████.

... K dovolaciemu dôvodu, podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku bolo poukázané na to, že sťažovateľ cestou svojho obhajcu vo svojom odvolaní poukazoval na nesprávny spôsob akým súd prvého stupňa viedol znalecké dokazovanie v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami. V tomto smere obhajca poukázal konkrétne na skúmanie a vyhodnocovanie zaistených stôp na mieste činu...

... Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu skutku, ako dovolaciemu dôvodu, podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku poukazujeme na právnu skutočnosť, že žalovaný skutok v druhej časti priebehu skutkového deja, bol odvolacím súdom, ako aj prvostupňovým súdom posúdený ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona v znení zákona č. 204/2013 Z. z. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona. Obhajoba od začiatku trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi namietala túto právnu kvalifikáciu žalovaného skutku.

... Zásadnou právnou otázkou v danom prípade zostáva právne posúdenie konania sťažovateľa, kedy po druhýkrát zaútočil na poškodenú. Aj tento útok smeroval výlučne k prekonaniu jej odporu a v žiadnom prípade nesmeroval proti jej životu. Je zrejmé, že pokiaľ po prvom útoku poškodená prestala klásť páchatelom odpor, útok ihneď prestal, a títo spoločne pokračovali v útoku voči jej majetkovým hodnotám. V momente, keď sa poškodená zrejme prebrala, čo si odsúdení aj všimli, vyplýva to z ich výpovedí (údajne sa pokúšala postaviť), je zrejmé, že z obavy, aby nezačala kričať, a tak by im zabránila v ďalšom páchaní spomínanej trestnej činnosti, nastal druhý útok. Bez ohľadu na to, kto a akým spôsobom ho vykonal, je zrejmé, že jeho úmysel nesmeroval k usmrteniu poškodenej, ale iba k jej „umlčaniu“, teda k prekazeniu možnosti poškodenej privolať pomoc, prípadne iným spôsobom zabrániť odsúdeným k pokračovaniu ich trestnej činnosti...

... Najvyšší súd SR, ako súd dovolací, rozhodol o podanom dovolaní spôsobom podľa § 382 písm. c) Tr. poriadku a to uznesením, sp. zn. 6 Tdo 63/2017 zo dňa 09.04.2018, teda dovolanie sťažovateľa, odmietol.».

4. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených základných práv namietaným uznesením najvyššieho súdu, zruší namietané uznesenie najvyššieho súdu a vráti vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáha priznania náhrady trov právneho zastúpenia v sume 390,50 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inšinciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

13. Sťažovateľ v petite sťažnosti namieta základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z obsahu sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľ namieta konkrétne právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže jeho sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu všeobecného súdu.

14. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne.

15. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

16. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver

o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

17. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

18. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. októbra 1998). Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

19. Ústavný súd sa oboznámil s namietaným uznesením najvyššieho súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah (pozri bod 3, pozn.), aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom v bode 1 označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že v danom prieskume nebolo jeho úlohou preverovať úplnosť a správnosť skutkových zistení konajúcich súdov. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval

kvalitu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú najvyšší súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť namietaného uznesenia najvyššieho súdu.

20. Ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu, v rámci ktorého bolo konštatované:

«V rámci dovolaníim iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

Už zo samotného znenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vyplýva, že dôvodom na podanie dovolania podľa tohto ustanovenia musí byť skutočnosť, že rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. V posudzovanom prípade však obvinený namietal spôsob hodnotenia dôkazov prvostupňovým ako aj odvolacím súdom a tiež namietal nevykonanie ním a jeho obhajcom navrhovaných dôkazov, čo (ako už bolo uvedené vyššie) nemožno úspešne uplatňovať v rámci tohto dovolacieho dôvodu. Na základe uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. naplnený nebol.

... V súvislosti s týmito dovolacími námietkami (konanie obvineného ■■■ smerovalo výlučne k prekonaniu odporu poškodenej, nie proti jej životu a v konaní nebol preukázaný úmysle obvineného poškodenú zavraždiť) je potrebné uviesť, že obvinený zachádza ich obsahom do skutkových zistení a najvyšší súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. Tpj 39/2010, prijaté 14. júna 2010, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov pod č. 3/2011, v zmysle ktorého „dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. preto nemôže naplňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným

dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t.j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť“. Z uvedeného je zrejmé, že prieskum obvineným uplatnených dovolacích námietok je pri dovolaní podanom obvineným vylúčené. Rovnako tak je to aj s námietkami obvineného týkajúcimi sa nedostatočného zistenia skutkového stavu - tieto stoja obsahovo tiež zjavne mimo tohto dovolacieho dôvodu, ktorý pripúšťa výhradne námietky právnej povahy a nie skutkového charakteru. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je skutkový prieskum dovolacím súdom vylúčený, vzhľadom na zákaz skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou).

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 písm. i/ Tr. por. neuplatnil námietky právneho charakteru, ale iba námietky skutkové, ktorými zjavne vybočil z rámca tohto dovolacieho dôvodu. Obvinený spochybnil vykonané dokazovanie ako aj súdmi ustálený skutkový stav a z týchto dôvodov žiadal dovolací súd o zrušenie uvedených rozhodnutí. Ako však už bolo vyššie uvedené, z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., časť vety za bodkočiarkou je zrejmé, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.»

21. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd ako dovolací súd jasne a zrozumiteľne vyjadril dôvody, pre ktoré sťažnosť sťažovateľa zamietol. Ústavný súd na základe uvedeného zdôrazňuje, že právny záver najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

22. Ústavný súd s úvahami najvyššieho súdu v okolnostiach danej veci nemá žiadny dôvod polemizovať alebo nahrádzať jeho právny názor svojim vlastným. Sťažovateľ

nepredkladá vo svojej sťažnosti žiadnu novú argumentáciu, ktorá by mala ústavnoprávny charakter. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľa, ktorý sa dožaduje iného, pre neho priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd konštatuje, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa.

23. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti namietaného uznesenia najvyššieho súdu. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa ústavný súd zdôrazňuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

24. V širšom ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris)] pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

25. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 11, pozn.).

26. Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

27. Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľ spolu so sťažnosťou doručil aj splnomocnenie z 30. mája 2018, ktorým splnomocnil advokáta na zastupovanie „*k podaniu*

ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy SR na Ústavný súd SR a k právnemu zastupovaniu v tomto konaní“. Ústavný súd vzhľadom na dikciu ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde konštatuje, že predmetné splnomocnenie bolo udelené vo všeobecnosti na zastupovanie pred ústavným súdom, ale bez označenia konkrétneho právoplatného rozhodnutia, opatrenia či iného zásahu, ktoré majú byť v konaní pred ústavným súdom sťažnosťou napadnuté. V prípade, že sťažovateľ mieni udeliť splnomocnenie advokátovi na zastupovanie pred ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti smerujúcej proti súdnemu rozhodnutiu, je potrebné, aby splnomocnenie obsahovalo nezameniteľné a dostatočne určité označenie predmetu konania o sťažnosti, ktorým je právoplatné rozhodnutie súdu minimálne s identifikačnými údajmi: o aký druh rozhodnutia ide (napr. rozsudok, uznesenie), označenie súdu, ktorý rozhodnutie vydal, označenie veci, na ktorú sa rozhodnutie vzťahuje (uvedením jej spisovej značky alebo čísla konania) a dátum (čas) vydania rozhodnutia (deň, mesiac a rok).

Z tohto dôvodu tak prichádza do úvahy odmietnutie sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018